

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Oboer/6/2020
Identifikačné číslo spisu: 7103897447
Dátum vydania rozhodnutia: 22.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7103897447.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, proti povinnej W. D., narodenej XX. D. XXXX, bytom G. XX, XXX XX X., zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Miklošom, so sídlom Vodná 6, 040 01 Košice, o vymoženie 2.394,28 eur a trov exekúcie, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 29Er/1010/2003, o dovolaniach povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 13CoE/417/2014-54 z 26. marca 2015, takto

rozhodol:

I. Dovolania povinnej o d m i e t a .

II. Oprávnenej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 29Er/1010/2003-38 zo 7. októbra 2013 nevyhovел návrhu povinnej na zastavenie exekúcie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa jeho názoru nie sú splnené zákonné podmienky na zastavenie exekúcie pre nemajetnosť povinnej (§ 57 ods. 1 písm. h/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov - ďalej len „Exekučný poriadok“). A to aj napriek zisteniu, že povinná v súčasnosti nemá majetok vhodný na zexekvovanie, keďže to ešte neznamená, že v blízkej budúcnosti nezíska majetok, ktorý by mohol byť postihnutý exekúciou. Vzhľadom na výšku dlžnej istiny, vek povinnej, ako aj jej pomery, možno podľa názoru súdu prvej inštancie predpokladať, že v blízkej budúcnosti by mohlo dôjsť aspoň k čiastočným úhradám. Prebiehajúca (zatiaľ neúspešná) exekúcia nezasahuje do bežného života povinnej a naopak zabezpečuje, resp. chráni pohľadávku oprávnenej tým, že exekučné konanie naďalej prebieha a v prípade zmeny majetkových pomerov povinnej by tak mohlo dôjsť k jej uspokojeniu. Naopak zastavením exekúcie by mohlo dôjsť k strate práva k predmetnej pohľadávke, pretože ak by sa oprávnená v budúcnosti pokúsila o jej opätovné vymoženie novým exekučným konaním, mohlo by sa jednáť už o premlčanú pohľadávku. Na základe uvedeného dospel súd prvej inštancie k záveru, že nemajetnosť povinnej ešte nespôsobuje nevyožiteľnosť pohľadávky.

2 Na odvolanie povinnej Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k.

13CoE/417/2014-54 z 26. marca 2015 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“). Poukázal na to, že návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu nemajetnosti podala sama povinná. Je pritom vecou súdneho exekútora, aby preskúmal majetkové pomery povinnej, tieto vyhodnotil a na základe takto zisteného skutkového stavu prípadne dal podnet na zastavenie exekúcie pre nemajetnosť povinnej. Konštatovanie nemajetnosti povinnej v exekučnom konaní musí byť vždy založené na objektívnych zisteniach súdneho exekútora a na relevantných dôkazoch. Len vyjadrenie povinnej, že sa nachádza v nepriaznivej finančnej situácii, nie je pre súd dôkazom o jej nemajetnosti a nemôže nahradiť lustráciu majetkových pomerov vykonávanú súdnym exekútorom. Podľa názoru odvolacieho súdu, v danom prípade súdny exekútor túto lustráciu nevykonal dôsledne, keďže v exekučnom spise sa okrem zistení ohľadom vlastníctva nehnuteľností či motorového vozidla nenachádzajú iné listinné dôkazy, z ktorých by napr. vyplývalo, či je povinná zamestnaná, prípadne či poberá dávky zo Sociálnej poisťovne alebo z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v akej výške a odkedy. Ďalej z exekučného spisu nevyplýva ani to, že by exekútor zisťoval a spísal hnutelné veci, ktoré by bolo možné v exekučnom konaní speňažiť. Napokon odvolací súd poukázal na to, že od posledného zisťovania majetkových pomerov povinnej uplynuli približne dva roky a jej majetková situácia sa mohla zmeniť. K rozhodnutiam o zastavení exekúcie, ktoré povinná predložila spolu s návrhom na zastavenie exekúcie, resp. s odvolaním, odvolací súd uviedol, že tieto sa týkajú jej manžela ako živnostníka a nie jej samotnej. Konštatujúc vecnú správnosť odvolaním napadnutého uznesenia, odvolací súd uzavrel, že ak súdny exekútor v súčinnosti so všetkými príslušnými inštitúciami (§ 34 Exekučného poriadku) dôsledne preverí aktuálne majetkové pomery povinnej a zistí, že jej majetok nepostačuje ani na úhradu trov exekúcie, môže dať na súd podnet na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku.

3 Proti predmetnému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala povinná prostredníctvom svojho právneho zástupcu, advokáta JUDr. Ladislava Mikloša, dovolanie z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP. Súdom zúčastneným na rozhodovaní vytýkala, že zo skutkových zistení vyvodili nesprávne právne závery. Poukázala na to, že súd pri svojej rozhodovacej činnosti vychádza zo skutkového stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 OSP), a nie z možných budúcich zmien. Zároveň nie je úlohou súdu skúmať, či dôjde k premlčaniu práva oprávnenej, ale súd rozhoduje o premlčaní na základe vznesenej námietky, že došlo k premlčaniu práva. Zo zistení súdneho exekútora, že povinná má „negatívne“ majetkové pomery, mohol súd dospieť k záveru, že tieto nebudú postačovať ani na úhradu trov exekúcie a exekučné konanie zastaviť. Zdôraznila, že aj podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky je súd povinný v ktoromkoľvek štádiu skúmať podmienky exekučného konania. Nesúhlasila ani so zdôvodnením súdu prvej inštancie, že nemajetnosť povinnej ešte nespôsobuje nevyhnutnosť pohľadávky, poukazujúc na to, že ustanovenie § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku nedáva exekučnému súdu možnosť voľby pri rozhodovaní o (ne)zastavení exekúcie, ale mu ukladá povinnosť - pri zistení rozhodných skutočností - exekúciu zastaviť. Na základe uvedeného povinná (ďalej aj „dovolateľka“) žiadala, aby dovolací súd zmenil uznesenie odvolacieho súdu a exekúciu zastavil, alternatívne, aby zrušil uznesenie odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvej inštancie a priznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania.

4 V prílohe dovolania spísaného advokátom bolo súdu prvej inštancie doručené tiež dovolanie spísané samotnou povinnou, ktorá sa rovnako domáhala zrušenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštancie a vrátenia vecí súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Súdom oboch inštancií povinná vytýkala, že sa nezaoberali kľúčovým dôkazom v podobe uznesenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, z ktorého vyplýva, že povinná sa aj s rodinou nachádza v hmotnej núdzi a poberateľom dávok v hmotnej núdzi je nielen ona, ale aj jej manžel a neplnoletá dcéra. Odvolací súd sa podľa názoru povinnej nezaoberal jej odvolaním s plnou vážnosťou, ale sa stotožnil so všetkými chybami a nedostatkami, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie urobil vyšší súdny úradník. Zdôraznila, že ak bol odvolací súd toho názoru, že súdny exekútor neurobil dostatočnú lustráciu jej majetku, mal vrátiť spis súdu prvej inštancie na doplnenie dokazovania. Keďže tak odvolací súd nepostupoval, porušil jej základné ľudské práva, ako je právo na spravodlivý súdny proces, právo na rovnosť pred súdom a „nepripustnosť“ pred súdom - nedovolil jej konať pred súdom.

5 Oprávnená sa k dovolaniam povinnej nevyjadřila.

6 Zo spisu vyplýva, že obe dovolania povinnej boli odovzdané osobne do podateľne súdu prvej inštancie dňa 21. mája 2015. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

7 S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha vecí nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplýva inak.

8 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania (ďalej aj „dovolací súd“), ktoré sa začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolania podala včas účastníčka exekučného konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, najskôr skúmal, či dovolania povinnej smerujú proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon dovolanie pripúšťa.

9 Vzhľadom na dátum podania dovolania (21. mája 2015) a prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolaní povinnej posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 353/2014 Z.z. (účinného od 1. januára 2015), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (pozn. dovolacieho súdu: v ďalšom sa Občiansky súdny poriadok uvádza v tomto znení).

10 Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP).

11 Povinná napadla dovolaním uznesenie. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 OSP. Napadnuté rozhodnutie nevykazuje znaky žiadneho z týchto uznesení, preto prípustnosť dovolania oprávnenej z § 239 OSP nevyplýva.

12 V zmysle § 237 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (teda aj proti uzneseniu), ak v konaní došlo k závažným procesným vadám taxatívne vymenovaným v tomto ustanovení (viď písmená a/ až g/ tohto ustanovenia).

13 V zmysle § 237 ods. 2 OSP ale dovolanie podľa odseku 1 nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu, ktorým sa rozumie zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

14 Dovoláním napadnuté uznesenie bolo vydané v konaní podľa Exekučného poriadku, preto prípustnosť dovolaní povinnej nevyplýva ani z § 237 OSP.

15 Vzhľadom k tomu, že prípustnosť dovolaní povinnej nemožno vyvodit' ani z ust. § 237 OSP, ani z ust. § 239 OSP, dovolací súd podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol dovolania povinnej ako dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

16 Oprávnenej ako úspešnej účastníčke dovolacieho konania vznikol voči povinnej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu oprávnenej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, dovolací súd v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, oprávnenej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 72/2018).

17 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.